

A-52722

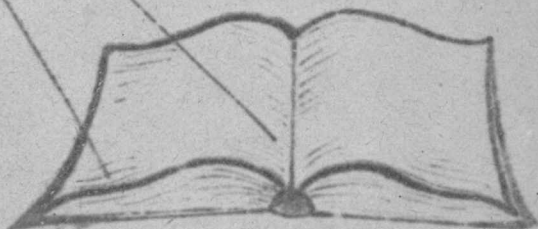
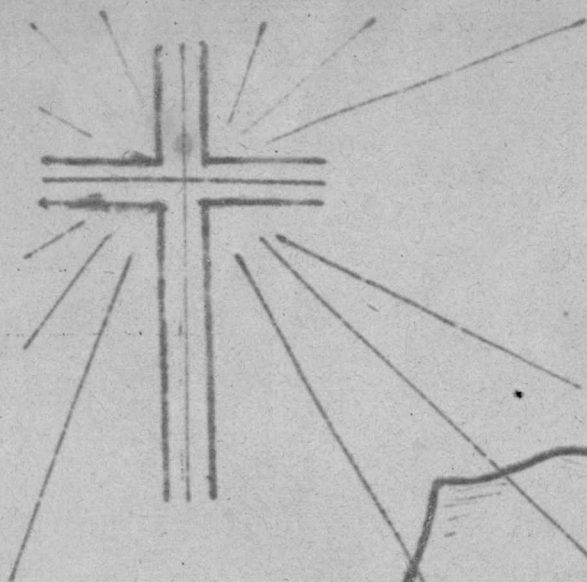
520

pd

KRISTI VALGUS

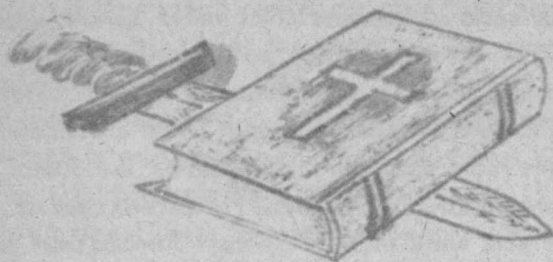
5
1941

Ilus tuleb kumbuta-
risesest, aga kumbuta-
stumala sõnast.

ROOMA 10, 17

182499

1A

39496

Armust õndsaks usu läbi.

§. 2179.

Me saame armust õndsaks usu läbi. — Selle tunnetuse on andnud meile reformatsoon. Mõistame meie nüüd seda õieti hinnata? Meie usuisale Martin Luterile avas see tunnetus taeva värava, näidates talle ieed Jumala südame juurde. Mida on andnud see tunnetus meile?

Tõsi küll, me usume, et tegudega õndsust pälvida ei saa, kuid kas see ei ole meile saanud suureks vabanduseks ja põhjenduseks, millega me oma viljatust püüame Jumala ning inimeste ees vabandada.

See on tõesti meie usu alus. Me saame armust õndsaks usu läbi, Jumala arm on see, aga see ei tähenda muidugi seda, et Jumal vaatab patule läbi sõrmede. Luther ütleb: „Õieti süveneda Kristuse kannatusse ja surma, tähendab enesele selgeks teha, millise muudmatu ja ääretu tõsistusega Jumal suhtub patusse ja patustesse.“ — „Kes oma enese Pejalegi armu ei andnud,“ ütleb Rooma kiri, ja seda meie pattude pärast.

Me saame armust õndsaks usu läbi — sellest saame alles siis õieti aru, kui meigi Jumala ääretu tõsistuse patu suhtes oleme ära tundnud. Ma usun, paremini seda ääretut tõsistust pole küll keegi tunnetanud kui Martin Luther. Me kõik tunneme tema võitlust kloostris, ehitame puhtuse pärast, sest et ta veendunud oli,

Tartu Ülikooli
Raamatukogu

2

3

182499

et Jumal nõuab absoluutset puhtust ja terviklikku tahtet ja sellest seisukohast endo südamesse pilku heites, kerkib tema südamest ohastav hüüe: „Oh minu patud, patud, patud!“ nagu ta selle hüüde kord kirjagi on pannud kirjas oma orolukaaslastele ja ailemale Staupitzile. Ning see tunnistus tuli tõesti siirast südamest.

Milline taevane rõõm picli täitma ja südame, kui Jumal talle silmad avas mõistma euangeeliumi sisu. Me saame armust öndsaks usu kaudu ja see pole mitte meist enestest: Jumala and on see.

See tunnetus tegi tema õieti viljakaks. See pani ta õieti tööle, see tegi temast reformaatori. Tal oli alus, millele võis rajada oma elu, oma töö — ? imala armule, mis meile on ilmunud Jeesuses.

Ma ei kahtle selles, et kui meiegi sarnase ääretu tõsiolusega suhtume patusse ja sarnase siirusega võitleme patu vastu, et meiegi see tunnetus — armust öndsaks usu läbi — midagi hakkab ütleva ja meile ukse avab taeva, meid viljakaks teeb ning meid valmistab õigeteks Jumalariigi töölisteks.

Hillar.

Jumala teed.

Sinu sõna on mu jalale lambiks. Siis ma pean laskma sellel sõnal ka valgustada oma teed. Õpeta mind, Issand, ise mõistma oma sõna, õpeta tundma oma tahtmist meie kohta.

Kinnita meie soovi, käia Sinu järele ja anna oma väge, et me teeksimme kõik mida meie mõistame Sinu tahtmisest. Aga et seda on nii vähe, mida meie mõistame, siis lasse oma taevast valgust alla maale pääle paista, et me mõistaksime käia Sinu teed.

Sa näed, et meis on nii lõpmata palju seda, mis himustab Sinu tahtmise vastu. Meie armastame mugavust enam kui Sinu teed ja Sinu tegusid. Meie oma tahtmine tahab seista esimesel kohal. Sellepärast me tuleme Sinu ette, me Önnistegija, et rääkida sellest Sulle, mist rõhub meid kõige enam. Oh et me võiksimme vabaks saada neist ahelaist ja minna mögestikus tõusuteed. Issand, selleks me tuleme Sinu risti alla, risti alla, kus Sina ripud lööduna meie halastamatu ja mõistmatu südame poolt.

Kaota, Issand Jeesus, kõik takistused teelt Sinu juurde.

Kõik see, mis meid keelab iga päev Sinu ette alandumast, kisu ära. Kisu puruks häbi ja ükskõiksus, aja minema hooletu olek, tee süda tuliseks vaimus. Anna, et tekiks nälg Sinu elava sõna järele. Anna, et tekiks nälg armu ja hõlastuse järele. Anna andeks kõik me aleastumised ja vala armastust meie südameisse. Kõik, mis on kivine meis, raiu täkkideks, mis külm on, aja kuumaks.

Ärata unest üles. Saada meeleparandamist. — — — —

Nii ma olen kirjutanud poolteist aastat tagasi ja nii ma kirjutan praegu.

„Lase meil käia Sinu teed!“ see palve on kõlanud päevast päeva, nädalast nädalasse ja aastast aastasse. See palve kõtab ikka minu suus, sest ma ei käi veel e - ti Jumala teedel.

Lase meid käia Jumala teedel: see palve ja hüüe, mõnikord ahastav ja valus, kostab ka tänna veel üle maailma, peidetud üksildasse kambriuruka, peidetud inimkonna si lamesse. See on vangide, ärganud vangide hädahüüd, kes tunnevad o nelaid enese ümber, kes näevad Jumala teid, aga ei suuda neil käia. Palju neist vajub lootusetult, kistud siduvaist ohelaist, mida pole mõistetud lasta ära võtta ega visa ta, mida pole tahetud lasta ära võtta.

Meid eheldab patt.

Meie seisame paigal, kuno meil teel seisab ees üks isekas ja avahne kujur, kes nõuab kõik enestele — see on meie eneste mina. See keelab meid alandumast Jumala ette, see keelab andmast Jumalale au, see teeb meid „targaks“. Meie mina õpetab ka meid, kuidas kää Jumala teed, aga see osutub isekuse, peftumuste ja pahanduste valusaks teeks.

Kaota, Issand Jeesus, kõik takistused teelt Sinu juurde. Kõik, mis meid keelab iga päev keelab Sinu ette alandumast, kisu ära. Kisu häbi ja ükskõiksus, kartus ja mugavus puruks — see palve tõuseb mu aheldatud südamest.

Ma tulen Su risti all, Jeesus

nii vaene ja patune.

Toon võlad ja patud nii suured.

Sull' annan end täiesti.

See on siiski ainuke tee saada vabaks, tõeliselt vabaks, see on ainuke tee saada Jumala teedele.

Kui me enam ise ei tee Jumala Riiki, kui meie ise pole enam targad, kui Jumal on meie tarkuse saanud tühiseks teha ja meie vieme end paenutanud selle imelise Jumala seaduse – andluse seaduse – alla, kui oleme tunnistanud oma patud Jumala, inimeste ja ise eneste ees, siis on vabadus saabunud.

Süü, mis mind rõhus, on kustutatud.

Andlus risti all on mind vabaks teinud.

On tulnud Jumala leed, on saabunud Jumala Riik.

Arved.

Luther reformatsiooni algus.

Haarav on jälgida selle suure usumehe kujunemist reformaatoriks, kes seda ise alul sugugi ei tahtnud olla, kes vaid võitles pahede vastu katoliku kirikus, pahede vastu, mis viigidi inimesi eksiteele ja korvale Jumala sõnast, evangeeliumi valgusest. Jumal aga tahtis tema läbi midagi korda saata ja pani ta seisma keset palavat võitlust, kust polnud tagasi astumist. Ja nõnda sai Lutherist reformaator ja meie usuisa.

Enne oma seletuskirja avaldamist veebruaris 1518 95 lause kohta, mis ta oli löönud Wittenbergi lossikiriku uksele tolle aja kombe järgi, saadab ta mainitud seletuskirja oma ülemusele, Brandenburgi piiskopile, palvega, kõik maha kriipsutada, mis talle ei meeldi, või koguni terve käsikiri talle visata, sest "ütleb ta, ma tean, et Kristus mind ei vaja. Küll ta juba selgeks teeb oma kirikule ka ilma minuta, mis tal vaja. Midagi pole raskem, kui kindlaks määrata Kiriku õige õpetus, iseäranis siis, kui ollakse nii suur patune kui mina."

Selle seletuskirja saadab ta oma sõbra Staupitzi nõuandel, kuna Brandenburgi piiskop hääletlikult oli suhtunud selkase, ühes kaaskirjaga paavstile, sest et dominikaalased, kellede hulka kuulus patukustuluse müüja munk Tetzel, olid paavsti juures vaiekaebusi tõstnud Lutheri vastu, et paavst ise saaks otsustada, milles asi seisab. Säilinud on Lutheri enda käega kirjutatud kaaskirja mustend, mis vei-

oli erineb pärast saadetud kaaskir-
jast, mis aga paremini edasi annab
usu isa meelsust, millega ta usu eest
võlja astus. Seal ta ütleb, et ta ai-
nult seepärast praavstile kirjutab, et
näidata, et ta ei karda saksa „ketser-
meistreid“, s.t. Tetzeli ja ta ordukaas-
lasi. „Ma tean, trimere ei suuda ise
mõelda, olgu siis, et see antaks ta-
le ära. Kõige vähem suudab seda
aga praavat, kelle kohta maksab sõ-
na: Kuninga sõda on Jumala peos.
Seepärast, Püha Jaa, panen ma oma
seletuskirja usalduses Sinu jalge et-
te. Kuidas Sina ka ei otsustaks, iga-
tahes usun ma, et see otsus tuleb ju-
malalt, ilma kellelgi Sa otsustada ei
suuda. Mõistad Sa mu raamatu tulekurma, siis ütlen mina: Nagu see
Issandale oli meelepärane, nõnda see süntis. Lubad Sa raamatut säi-
litada, siis ütlen mina: Au olgu Jumalale! Mina ei karda midagi, kui
ta ära põletatakse, ja ei võida midagi, kui teda ei põletata. *Kristus
mind ei vaja.* Ta võib endale kivi eest õratada lapsi ja mägesid tõs-
ta, enne kui seda märgataksigi. Sellest usust Issandasse Teesusese-
se Kristusesse on mulle küllalt. Tema, Issand, hoidku ja juhatagu Sind
mitte aga Sinu või inimeste meele järele, vaid nõnda nagu on Tema ta-
he, kes üksik hea ja kes olgu ülistatud igavesti. Amen.“

See seletuskiri, kui ta tõukist ilmus, õraltas veel suuremat tähelepa-
nu kui 95 lauset ja levis väga suure kiirusega üle kogu Saksamaa.
Lutheri vaated ja kirjad leidsid suurt poolehoidu, kuid dominikaalsi/ör-
nitas see suuremale vihale ja nael võtsid nõuks Lutherit kõrvaldada.
Tetzel koguni küitles, et ta varsti ketser Lutheri tuha viskab talali kõi-
gisse ilmakaartesse. Luther aga kirjutab sel puhul oma sõbrale täis usu-
kindlust: „Mida enam nael ähvardavad, seda suurem on mu lootus.
Naist, lapsi, põlde ja maju, raha ja vara mul pele. Minu au ja nimi
on juba purustamisel. Ainus asi, mis mul veel on, on mu nõder ja ki-“

dur ihu. Võtavad nad selle, siis elan ma võibolla üks või kaks tundi vähem. Mu hinge nad siiski võtta ei saa. Ma tean seda hästi, kes Kristuse sõna tahab maailmas levitada, peab nagu apostlid kõigest loobuma. Kui see nõnda ei oleks, poleks see ka Kristuse sõna. Sest surma läbi on see omandatud, märtrite läbi kuulutatud ja säilitatud, ning ainult märtrite läbi suudetakse teda ka nüüd õieti hoida ja säilitada."

Meie aga tahame Jumalat tänada, et ta selle mehe kõigist viitsusist, hädaohtudest ja surmahädast läbi elus heidis ja teda tarvitas, et meile jälle paistaks evangeeliumi valgus.

Hillar.

Jumal on armastus.

Meie koolulinn on valge. Alles esimesi päevi. Sellepärast tuikab rinnus nii imelikult. Ruttame koos teistega Jumalakotta, et viia oma voogav süda Tema ette, kes meile igas olukorras annab õige suuna ja oma rahu.

Sammume vaikides kuni korraga imeline vaade minu seisotama sunnib. Üle värskete ahervärte, mis näivad lõputud, on peatunud hetkeks püua- ja sõjatuhtu kattunud loojuva päikese suur, veripunane kera.

Valu haarab äkitselt südame: ega Jumal ei ole veel üles tõstnud oma haavatud lapse, eesti rahva. Ma ei suuda õieti mõista, mida mu süda vaid aimab, kas on see põud ja nälg, võilain ja valu, või ei mõista ma aimatavat ülitse sõnastada, aga kurbus rõhub hinge, kui hakkab sammuma edasi.

Kirikusse astudes on see hämar ja jahe. Lühikese vaikse palve järele tõustes näen äkki, et altari kohal on särava lõõnud suur rist. — Nii palju valgust, nii sügavasse hinge põhjani tungivat valgust kui sellest ristilt hoovab, ei oleks suutnud küll saata maailma suurimgi valgusallikas.

Kuulas korraga suur rahu täitis südame. Mis ka ei tuleks mu rahva pääle, selle taga on armastus. Jumal on armastus. Kui me ka kõige raskemais kannatusis ägakeime, meiega nutab kaasa Tema, kelle nimi on armastus. Rist särab ja valgustab, kutsub, pakub lõppematut armastust. Rist särab ja seisab kindlamini kui kogu maailm. Rist seisab ja kannab kõiki, kes temast kinni haaravad.

Linda.

Ülesse sinna...

Üleväl vaikuse vallas,
Loojuve päikese kullas
Küvelata on imelist viit...
Linnuke lahkurnas siit.

Tahaksin temaga minna,
Lenneda ülesse sinna,
Kuhu siit igatsab hing,
Mind maisest viib mõteling.

Ülesse, hingede maale,
Taevasse kodumaa poole,
Kus keitmas rahumaa rand,
Kui lõpeb kord maine ränd!

Pilk suunatud tähte' teele
Palvelan, Isa, Su poole:

„Saabub mu lahkumistund
Ja põrmust vabaneb hing,

Mind kannab taevasse' maale,
Ülesse kodumaa raale,

Kus kuulen inglite viit
Ja lõpnuid aegade niit!“

Selma.

Avatud piibel.

Sinu Sõna on mu jalale lambike
ja valguseks mu jalajes peal. Ra.19, 108.

Kui lõpmata tänuiltsuud peame olema Jumalale selle eest, et Tema Sõna avatult tänapäeval on veel meie käes.

Me teame aegu, mil Piibli Rooma paavsti keelatud tagajärjel rahvale päris tundmatuks saamatuks oli, mil ta otseselt ohetatega oli seotud kloostrimüüride vahele, ja Jumala Sõna inimastele otseselt kinni oli kaetud.

Ja nüüd seisab ta avatuna meie käes, see Froomahute Raamat, selge ja puhas Jumala Sõna, et olla valguseks meie teeradadel.

Tääd vaid üks küsimus — kas me tunneme teda kui avatud raamatut ja kas võime oma üldikkude kogemuste läbi tõendada, et ta tõesti ka mulle on lambiks ja valguseks mu jalgteedel, või on ta meile sulatud pühaks raamatuks, ja nagu oleks Jumala Sõna temas meile nagu mingi salapärase kattega kinni kaetud!

Jah, võib olla, et oleme lugenud mõne korra piiblit ja leidnud, et tal polegi midagi meile ütelda ja me ei ole kogunud temast õhtegi imettegevat väge. Ja siis oleme ta sulgenud ja ta ongi jäänud meile vaid sulatud raamatuks me raamatukirjast.

Aga emeti seisab sõnad kirjutatud, et Jumala Sõna on me jaoks lambiks. Ja Tema sõna on tõde. Milles peitub siis vigas?

Piibel ja tema tõde on avatud sellele, kes teda dieht loeb, on avatud sellele, kellele Jumal selle ise on avanud. Ja Jumal avab selle meile kõigile kui me vaid palves valmistatud südamega kummardume Ta Sõna üle ja Ta avab meile need imelised tõed, mis peituvad Tema Sõnas.

Ja küll on tähtis, et me just palves valmistatud südamega avame Piiblit et kuulatada, mis Jumalal on meile öelda.

Piibel on Jumala Sõna, mille laudu Tema ise näägib meiega. Algabki ju tõeliselt suur ja väärtuslik elu seal, kus omame elava ühenduse Tema. Säälsamas näitab Piibel meile ka meie vigu ja puudusi ja õnnab ahtlasi ka jõudu nende parandamiseks. Ja veel rohkem. Me emame Tema Sõna läbi kaunimaid kogemusi Jumala lõpmatust armust meie vastu, kogeme, et tõime olla Tema lapsest ja õhes sellega ka nende auvaste töökuste pärijad, mida nii rohkesti leiame Tema Sõnast. Ja Piibel ei ole meile enam üheks sulatud pühaks raamatuks, vaid ta on meile avatud Jumala Sõna täis elu ja väge, täis armu ja tõtt.

Ja mida rohkem me teda loeme, seda kallimaks muutub ta meile me loeme teda kui Isa kirjet, ja is on kirjutatud lastele manitsuseks ja õpetuseks, troostiks ja pühitsuseks.

Ja me kogeme temas ikka enam ja enam imelist väge ja jõudu, mida Jumal meile pakub oma Sõna läbi, et võiksime võidelda hääd usuvõitlemist.

Selma.

On nimi Jeesus kaunimaid.

On ni-mi Jeesus kau-ni-maid Mu usk-ja

hin-ge-le. Ses vai-bub va-lu se-da-

maid jääb sü-da ra-hu-le.

See tõstab muhu õlesse
ja aega julgestab,
See riikuseks saab vaelele
Ning kurba rõõmustab.

See kallis nimi kibiks jääb
ja kaljukindluseks.
Ka siis, kui kõik kord mullaks saab,
On ta mul eluteeks.

Mu Jumal ja mu Kuningas,
Mu Lunastaja, Vend -
Su auks mu laulud kõlamas,
Sull' omaks annan end.

Hengellisi lauluja ja viirsi nr. 264.

Tõlkinud Harri Haamer.

Vaadakem Jeesusele!

Sellepärast, et meil nü suur hulk tunnistajaid on meie ümber kui pilved, pangem meilegi maha kõik koorem ja patt, mis kõvasti meie ümber seisab, ja jooksame kannatuses võidujooksu, mis meie seelad ja vaadakeem Jeesusele... (Mk 12, 12).

See on üks imeline tee, millel kõige meid manifestab apostel. See on tarkade tee, mida juhib särav Pilleungu valgus. See teeb sõnad mõistlikki läbi uude ja Eo ning valgustab võimude teed.

Tõesti, nii imeline on see tee. Ja meie ümber on nü suur hulk tunnistajaid - kui pilved. Mõelgem emasti, kui suur on pilvade hulk! Cihed tulevad, teised lähevad, ja ikka jälle tulevad uued. Ja niteungune suur hulk, nähtamatu meie lihulikule silmale, on meie ümber tunnistajaid. Kas me küll mõtleme sellele, kui suur hulk tõesti tunnistajaid on meie ümber?

Eks ole küll vahast tunne nagu oleksim üksi järele jäänud.

Aga ei - meie ümber on suur hulk tunnistajaid.

„Pangem maha kõik koorem ja patt, mis kõvasti meie ümber seisab.“

Sin vist kütsid paljud: „Mis on patt?“ Ei sellele suuda inimene vastata - aga küll Jumal näitab meie imeltselt, et patt ei ole mitte üksi see, mida me paha teeme, vaid ka see, kui me häädi tegemata jätame.

Jumal on iga inimese jaoks oma tee ja teekäik näitab Ta isemugusalt viisi, mida just tema peab ette panema. Mõnikord on see vast mõni vana harjatus, mis kõvasti meie ümber seisab. Mõnikord on ka valet mõis, aga ta takistab meid jooksmast võidujooksmist.

Jesaja on mulle seda nü ette näidanud, kuidas üks kuhine asi võib saada suureks takistuseks juba sin maies elus. Ja siis oli see sõnakuulimise see tee, mis elu sisse viib. Nägin, kuid sellelgi teel väga väike - jah, võib olla koguni tühine asi takistab edasilükkumist. Allez siis, kui oleme takistuse kõrvaldanud, saame edasi. Mõnikord peab Jesaja mitu korra juhlima me tähelepanu samale asjale, sest meie ju küsimex: „Kas siis tõesti see takistuse-ku asi ongi see takistus?“ Ja me ei usu seda, sest takistus näib nü tühine, sellel ei ole midagi paha. Aga ähki - paljud neist ja unust on jäänud peatumata nende tühiste takistuste ees. Nad ei saa edasi. Seda ei näe ühegi inimese silm, aga seda näeb Jeesus.

Kuhu läheme meie küll selle kõhiga, kui tead osaltki teada need tähtsad faktid, mis meid põle loogitud edasi Elu teel ja mille tõttu me nüüd läheme vastu igavesele hukatusele. Kui meie ei teaks seda apostli manitsust ja hoiatust, ehk seegi veel vabandiks. Aga kui me teame seda ja omati selle järgi ei tee — hädia meile.

Edasi manitseb apostel meid kannatuses jooksma võidu jooksu.

Ja vaadake Jeesusele, "hüüab ta siis. Ta kutsus meid silmi üles täisnõu kõrgilt maitselt aajult, kõrgilt takistustilt, kannatusilt muredelt ja hädadelt. Ta toob meie ette Jeesuse ja ütleb: Vaadake Tema! Vaadake Ta ekale, Ta võitlustele ja võitustele, Ta kannatustele ja ristisurmale, Ta ülestõusmisele surmuis. Ja vaadake, Jeesusele — Ta elab, elab igavesti."

Ja imeik! Vaadates Tema on paljud saanud uut jõudu ja rahu selles võidujooksus. Kui nende kannatus ju katkemas oli, said nad Jeesuse kannatusile vaadates uut jõudu kannatada. Aga kui tihti küll meie selle asemel, et vaadata Jeesusele, vaatame neile takistustele, neile patustele, mis kõvasti meie ümber seisavad, meie puudustele ja vigadele, mis ei taise meid teenida Issandiat. Jah tõesti! Takistus on nii suur, patt nii kõvasti meie ümber, et sellest pole isegi võimalik vabaneda ja tundub nagu oleks kõrga, kõrge mägi meie ja Jeesuse vahel — me ei näe teda, ei vaadagi Tema. Kui tihti me küll vaatame oma kaaskristlaste vigadele ja puudustele, aga omati manitseb apostel: Vaadake Jeesusele! Ainult Jeesusele vaadates suudame võita sellel teel, mis Sinu üleb. Tema vaadates suudame mõnda panna selle koorma ja patu, mis kõvasti meie ümber seisab ja joosta kannatuses võidujooksu, mis meile ootab.

Usun, et meie kõik tahame kord olla nende rõõmsate võitjate ridades, keeta chib närtsimatu võidukroon. Annaks Issand armu, et võiksimme olla nende hulgas.

Selleks vaadake Jeesusele!

Elisabet.

Kes on maa peal vägevam surmast, hirmsam pahust, kibe — dem pealekaebavast südame lunnistusest?

Süski ütleb kristlane, et tema on isand kõige selle üle.

Luther.

Mul on nii kurb. . .

Mul on nii kurb kui sügise tuleb,
kui vaikin on lindude laul,
kui looduse ilu kõik sureb,
kui vihaseilt kohiseb tuul.

Mul on nii kurb, kui languvad lühed
Kui nufuvad raugus puud,
kui nõrbuvad viimased lillel,
kui elu on uinunud.

Siis tõuseb muus igatsus, polve :
Oh loodus, vii kaasa ka mind !
Vii kaasa mind valgusemaale,
kus enam ei valuta rind ! —

Sest üksinda sumata juures,
seal tuntakse täiesti mind.
Jah, siis kui ma hingän Ta süles
jääb üsna vaikseks mu rind.

Hilja.

Sõda ja tänuikkus.

Sõda ja tänuikkus — kas täiesti ei võimalik sõjajärgsetel aegadel kaht mõistet ? Kuuleme ju just sõja ajal enam nurinat, häälakust, kaebelid ja isegi needmisid kui teistel aegadel. Kuid mis sugustel aegadel inimesed ei ole nurisenud ? Ka kõige parematel aegadel on kindlasti lausuhad otse nurjatuks häälakdamiseks. Kas sumal pääle kõige muu ei taha inimestele sõdade ja õlatse igasuguste raskuste läbi näidata ka seda, kui rikkad nad tegelikult on või olid ? Lahingupäevil selgus nä mõndagi. Kui kallike muutus tilk puhast külma vett ja tükk-leibal Milise luksusena tundus lihtne puhas upooli ja luba sõjal magada !

Rahusegadel nausesin saagei elu vaikuse ja rahulikkuse üle. Oletasin tahnuvat võimalikult palju rabelemist ja ruginat endia ümber, sest pidasin end tormilapses ja ihkasin seiklusi. Kui tulid tormid, kui vaikuse härisasid koletoad plahvatuseid ja õhk unotas kuulide ja mõnu-
14.

käitludis lemmust, mis tekkis vaikusest hoopis uus amsuajamine. Sii alles mõistsime, mida väärib üksainus kahurimürinast välja minud ja kui viikad olime aegadel kui kõik oli nii vaikne, et võisime kuulda äralehtede langetamist läbi õhu ja puhukate ronimist rohulõlledel.

Mäletan seeläbi kätolanaid, mis ei helise kirikukellad. Aga nad vaikisid. Ja me mõistsime, kui palju olime seeläbi kätolanaid, et neid enam helisemas ei kuulnud.

Ka igas teissuguses sõjas, kus pole tegemist terasest pannidega, võib inimene õppida tänuilikkust. Olen töötanud kuu aega ühel sõjaväe lahinguplatsil eest – haiglas. Inimesed, kellel enam pole või peaaegu enam pole lootust terveneda, peavad ebavõrdset võitlust hirmu- ja haigustega, mille mürskude eest pole kindel üksi varjend. On lutsa liigulau, kui vähenõustlikud ja tänuilikud on mõned need – ka need, kellele varem ehk sõna „tänu“ oli koguni võõras. Püüab ühest südamest sõnast, ühest hoolitruust küsimusest, ühest hetkest, mille peatud voodi ääres, et kuulda tänusõnu või näha silmi, millest võid lugeda õnnistust. Tean kõrgastastest tänuilikkust, keda ühvardab pimedaksjäämise õht. Ülevat vait 1% lootust, et ta ära jääb silm omadab taas nägemisvõime. Teada on äärmiselt opereeritud, ä kord on ta pidanud taluma narkoosi, vaevalt ta üldse mäletab päevi, kus ta oli terve ja kus tal polnud vaiksusi. Ja omel oikal ta läbi nuukrete ühelda teia siduvale õele: Aitäh puhta sielme eest.

Ja kui me siis jälle kõik võitpeaaegu kõik tagasi saime, kas tundusime siis ka rõõmu ja tänu? Iah, tundusime küll. Me mõistsime ka Jumalat tänada ja see tänu polnud enam traditsiooniline hõreus, ta tuli südamest ja oli põhjani läbituntud. Aga miks? Kardan, olime ju ba kaunisti unustanud mõeldumud raskused ja oma vabastamispalveid Jumala poole. Me nurisime jälle. Me pole ikka veel rahul. Me süüdistame. Me iseegi kirume.

Mis ütled selle kohta Jumal?

Kas ta peab meilt jällegi kõik võtma, et omel kord näeksime, kui rikkad oleme ka just praegu?

Eha.

Rikos Jumalas.

Tänaone päev oli väga oluline minu elus. Veel praagi, ehk, istudes
oma vaikuse kodus armastate keelal, tahaks kogeda ühte tunni selles päevas.
Sellesse tunni, nii tühjain ühe surija oma meeli ääres. Kõik last-kuid joca-
tes, ta silmsid nõrga, väsimust kõrga meele pöördes ja suut rahu sügavale
silmsid pöördes jälle mu poole. „Nad küsivad ikka kõik mu lähest, kuidas ma
saan surra jälle maha need tallekesed. Aga ma olen nii rahulik meele pö-
rdes, sest ma olen nad meelitanud hukata heale ja Tema sõib seile andis
kõike, mida nad vajavad, enam kui mina seda oleks suutnud.“ Põhjuste-
põhjuste täine nõgu oli seelataud igaviku valgusest. Surm, imeline rahu
voitluse ta kehale ja kogu ta elumises... Uusun, Ta on duubid kõik, kõik ar-
deks andnud.“

Ei suuda kirjeldada, mida tundsin, nutin ainult ja istusin üsna
liigi, et see laevad, mis oli ena avanenud tema kehale, lei minusest hoovali.
Ta seda hoovali minuse nii palju, et olin üsna täidetud abanoid ja
nähtamatuga, kui lühkusin sellest pühast paigast ja ruttasin eelasi jaks-
majja. Noor inimene avas mulle oma ilusa mugava kochu ukse rühast
~~minu silmi pühkides ja panes minu silmadesse üfaldid: „Ma ei taha ena
elada, mis mõle on elu!“ Ei elanud teda enam aastaid näinud, aga is-
tudes ta kõnede kuulen, et tal on kõik: noorus, tennis, ilus kochu, armola-
talud abikaasa, võimatus teenida oma haiget ena, kõik, isegi kõik.~~

Sulle, mu Päästja...

Noorusse kounitud päästja, mis kinkitud sinu
Sulle, mu Päästja, teie tõesti pühendan minna,
Võta need Sa,
Ohriks neid sulle toon ma,
Rehken ei nõuagi sinu.

Võta, mis istandit mu sõnadest Sa armuga kõhta,
Tõetust, mis sulle ma andnud, et suupoleksid tõites
Tõendat sinu
Sõnadest igatses rind
Su lõmoks igavesest jääda.

Galma.

„Aga mul ei ole tujut ega tahtmist millekski,“ lausub ta mulle jumalaga-
jõtmisel. Ja mina elin kogu kaotatu segastes tunnetes. Mis see omäti on
üks, kel on kõik — sel ei ole midagi, ja teine, kel ei ole midagi — sel
on omäti kõik. See, kel ei ole enam midagi muud järele jäänud siin
elus, kui mõni püüdnud pöörduda selle läheduses, ürgab elu ja valgust
sinu hinge! Tõesti — mis annab küll elule siin ja väärtuse ja mõtte!

Linda.

Usk ja päästekindlus.

Prof. Ole Halleby raamatust „Kõrgelma-kaitte all“.

2. järg.

Ühes selle sammuga on ees usu valik.

Patune peab valima: kas ta põgeneb Jumala ja arupidamise
eest või ta jääb toevaldise valgusse ja tunnistab oma pattu.

See on usu valik.

See tähendab, et see on valik, mis tehakse uss ja mähendus-
ne sünnitab usu. Valimisel pole muud kui usk, ta on ainult usu hull-
julge samm.

Vanad nortsa usklikud haugelased ostasid väga ilusasti sele-
tada, mis on usk. Nad lausuvad: Usk on see, et tullakse oma pat-
tudega Kristuse juurde.

Lähemini, lihtsamini ja sügavamõttelisemalt võib seda vaevaltlav
suda. See on kõik, mis kuulub usku: Usk Kristusse; ja usk on, et pa-
tune põgeneb Kristuse juurde patusena; ja usk on tahte asi. Usk po-
le muud kui tahe pöörduda pattudega Teesuse juurde.

See, et niisugune usk on täiesti küllaldane päästma patuse,
sõltub pääste olemusest, see saadakse armust. Kristus päästab pa-
fuse. Patusel ei tule aidata Kristust tema töös, päästetöös. Kristus ei
vaja mingit abi. Ta vajab ainult võimolu st. Seda ta saab usu kau-
du. Kui patune tuleb Kristuse juurde pattudega, siis saab Teesus või-
maluse panna tegevaste oma päästvad võrd, siis ta võib päästa tol-
le patuse.

Lubatagu mul selgitada seda närttega.

Mõllen, et sa haigestest.

Su tõi läheb pikale ja viimaks su arst annab sulle nõu pöörduda spetsialisti poole. Sina läheb. Spetsialist katseb sind kaua ja põhjalikult läbi. Kui ta lõpuks on valmis, ta nõib väga täsine ja ütleb: „On tegu väga ohtriku juhuga. Pole kindel, et see on parandatav. Kuid et see võiks õnnestuda, tuleb meil teha lõikus. Pean juba nüüd ütleva, et see on väga kardetav, nii et ma ei saa vastutada, kuidas see läheb.“

Nüüd küsin: mida nõulakse sulle, et toimetataks lõikus?

Anna andeks, kui mu küsimus on veidi rumal. Nende küsimuste abil tahtsin meelega takistada sinu mõtteid usku väärsti käsitlemas nagu seda tavaliselt mõistetakse.

Nii siis: Mida ootab arst sinult, et ta võiks sind lõigata? Kas ta ootab, et oled ahna rahulik ja kindel, et kõik läheb hästi? Pead sa lohutama teda üteldes: Kulla doktor, ärge vaadake asjale nii süngesti, küllap kõik läheb hästi. — Ei, teadagi mitte.

Kuid vahest ta ootab, et sa istuksid edasi rõõmsalt ja rahuldult, et ometi on lõikus ees. Ei, teadagi ta ei vota seda.

Ega ta oota muud kui mida ta on harjunud nägema: haiget rahutut, vahest lootusetut inimest, kes sõnadult istub kibedaid pisaraid valades piki haigeid palgeid.

Kuid midagi ta sinult ootab, mida ei tule lõikusest asja. Aiatab ikkagi, kuigi sa ei saa muud ütelduks kui: „Doktor, olge nii lahke ja katselage.“

See on nimelt, mida sul tarvis, lootus, et usud oma haiguse ja ihu tema kätte. Siis lõigatakse sind.

Pane tähele: sind lõigatakse. Tema sooritab lõikuse, sina oled ainult lõikusealune. Sul ei tule teda aidata.

Tema seevastu korraldab kõik nii, et sa ei häiriks tema tööd ega takistaks lõikust toimetada. Selleks ta uinutab sinu, nii et oled nagu toimetusest väljaspool. Ainult su keha on laual.

Et sa tajutultki ei läheks rahutuks ja teda ei takistaks, seab ta käed ja jalad.

Alles siis võib lõikus alata.

Eelotame, et see õnnestus. On õigupoolest imetelolav, mida kõike osavad ja hoolsad kirurgid võivad teha. Kohe, kui lõikus on sooritatud.

tuud, tõu vabab uimastikkaffe su näoit ja soadab su tuppa, kus võid magada. Viiru, äest sa vähehaaval hakkad mõistma. Lõikusaalis tõe lõpetatud, astub ülemaist korra su juurde. Ta näib rahuldlatuna öeldes: „Lebage vaia vaikselt! Ölete päästetud.“

Nii, vaikselt võid teida, sest et sa ai jaksu lausa liikuda. Kuid oleid päästetud! Et, haige olid enne, kuid nüüd on seisund veel halvem.

Järgneval päeval saabub arst sõnades: „Olukorral on hea!“

Hea? Ohe! Eile tundus paha, kuid tänna on veel parem hinnaga öö järel. Suur haav on hakanud sinil vanuma ja sõrgestab su võitma. Järgmisel päeval ülemaist tuleb jälle, üteldes sama, mis ennegi, et su käsi käib hästi. Tah, sa pead mõõnma, et sul on *rohtu* parem.

Nädala või kahe möödudes oleid täiesti samal arvamusel kui arst: oleid päästetud. Ta teadis seda kahe. Sa olid selles kindel alles vengerite venesteg, sellest sa mõistsid, et kaigus oli võidetud. (Järgneb).

Teateid.

Kuna möödunud aasta olukorras polnud võimalik kindla töökoostootmine ja töömeie noorte koondises oli juhuslik otsustamine nüüd, kus jumal on meile uuesti endiseid võimalused töötamiseks kinkinud, oma tööd jälle korakindalt jätkata. Selleks valis noorte koondis 16. okt. uue juhatus. Juhatusse valiti: Hillar Põld, Arved Paul, Linda Paul, Eha Ignats, Voldemar Müllus, Selma Sotnik ja Eduard Solumäe. Revisjonikomisjoni valiti: Elfwede Tomson, Hilja Ruubel ja August Rebane.

Palume jumalat, et ta õnnistaks meie noorte tööd, et veel paljud noored võiksid leida jumalas elu tõelise väärtuse.

23. okt. oli kava kohaselt tunnistustehtu teemal „Mis on Püübi tõde muile?“ Kutsusime sellest osa võtma ka leerijõepeluseid olevad negred. Jumal õnnistas meile seda õhtut. Tunnistused olid elumurrikkad.

21. okt. pidas TPNK juhatus oma esimese töökoosoleku, kus jagati ametid järgmiselt: esimees Hillar Põld, abiesimees Linda Paul, kassapidaja Arved Paul, abiks Eha Ignats, kirjatoimetaja Selma Sotnik, tema abiks Ed. Solumäe, raamatukoguhoidja Voldemar Müllus.

Et kõigi noortele oleks võimalik aktiivselt osa võtta N. koondise tööst, selleks otsustati asutada eri töötoimikonnad, kusjuures toimikonna juhataja on

